

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dr. Herbstov predlog.

(Dalje in konec.)

Ko je na to v drugi seji, dné 25. t. m. poslanec Boens, voditelj nemško-pemskih kmetov, s svojo piškavo polemiko proti govoru grofa Ledebur-ja česki strani deželne zbornice veliko smehu napravil, izpregovoril je za predlog večine poslanec Šolc: Herbst je 1863. leta preprečil Palackega predlog miru, sedaj pa ga predlaga on sam. Na Českem ni okrajnih jezikov, nego jezika sta, ki veljata in morata veljati po vsej deželi. Nemcem privoščimo zemljo, na kateri je nepretrgano nemščina v rabi, a če pri sodiščih v nemških okrajih Čeh išče svoje pravice, naj je tudi dobi s svojim jezikom, ne bodi mu treba plačevati tolmača za to. Trgati znači vojno delati. Nemcem se na Českem ni treba bati, nobena dlaka se jim ne skrivi. Če se naroda prepirata, ima le vlada dobiček. Če bi mi pustili, da je češčina izključena iz nemškega ozemlja, potem dobodemo mi nezaupnico od volilcev svojih.

Na-to glavni govornik manjšine poslanec dr. pl. Plener: Debata se je razširila čez splošne politične tendencije, ves nemško-česki spor se je razgrnil in to znači, kakšno brezno je mej nami. Predlog sam po sebi ima veliko in obširno tendencijo. Mi ne nameravamo z njim drugzega, nego v imenu nemškega prebivalstva v deželi protestovati zoper jezikovno naredbo, katero hočemo razveljaviti glede nemškega ozemlja. V českih in mešovitih okrajih bodi česki jezik v rabi — poleg nemškega državnega jezika. Miru, reda nam je treba in zato naj se postavijo meje. Dokler pa jezikovna naredba ostane v veljavi, tako dolgo bo boj, hoteli ga bodo Nemci. Če se česka dežela razkroji, nič zato, Nemci nemamo čuvstva za jedinstvo kraljevine česke. Če smo kedaj imeli patriotizem za njo, zatrli so ga nam Čehi sami. Nam pa sedaj jedinstvo dežele ne znači več nego upravna skupina, ki pa sedaj ni več opravičena, ker je protivna dvema milijonoma ljudi. Dežela naj se torej preuredi. Saj so se druge tudi premenjavale okoli 50. leta. Dandanes bi ne bilo boja mej nami, da se je tista leta tudi Česko razbilo v razne okraje. Saj je tudi Palacky v Kromerizu predlagal deljenje Česke po narodnosti. Saj so

v deželni zbornici še dandanes nekateri izmed tistih, ki so bili za take predloge. Saj bi tudi načrt takozvanega narodnostnega zakona z 1871. leta s časom dovel k dvojnemu dovoljevanju denarja, ne samo v administrativnem oziru nego tudi v zakonskem. Uprava v mnogih jezikih, to je nemogoče. Država potrebuje jednega jezika, če se pa s tem ne ujema enakopravnost, bode njo odpraviti treba, če hočemo dobiti mir v državi. Jednakopravne stvari so samo tiste, ki so tudi enakovredne, a jednakovredni nista nemščina in češčina. Saj Čehi sami vse delijo, kaj drugzega namerava lex Kvičala? Za njo stoje tudi nemški veleposestniki, ki pa bodo kmalu zavezniki Slovanov. Ves političen prevrat zakrivila je vlada, njeno gaslo „sprava“ je že smešno, Česki namestnik pa je nazadnjak, ker to besedo še vedno rabi. Uprava ni nepristranska, večina zatira manjšine. Novo dokazilo temu bode to, če pade predlog manjšine. Pokazalo pa se bode, kdo je bolj močan, trma nasprotne stranke, je-li trda volja českih Nemcev.

Grof Leo Thun, glavni govornik za predlog večine: Kdor ni Avstrijec, ne umeje, zakaj je pri tem predlogu toliko burnega govorjenja. Stvari, če tudi dobre, so se mešale, ki ne spadajo v obravnavo. Da je enakopravnost v Avstriji potrebna, tega nihče tajiti ne more. Vladi je nalog, red in pravico braniti, če pa tudi ima v svojem programu spravo, to ne more biti slabo, in ne da se umeti, zakaj se to vse smeši. Sedanje gibanje je prikhalo od tod, ker je nemška stranka, dasi v manjšini, vedno le hotela imeti večino. Ker mi ne moremo odobravati njenih reform, zato nam očitajo, da nemire sejemo. Saj vi napadate, mi le branimo, kar že stoletja stoji. Delate proti ustavi, ki pripozna politično individualiteto kronovin. Če se mi branimo, potem to ni moralno, ni parlamentarno imenovati našo trmo. Mi imamo ustavo, v kateri narodova volja ni vse. Tako stališče bi v monarhični državi ne bilo dovoljeno.

V večerni seji je dr. Herbst govoril kot poročevalec manjšine; skušal torej pobiti razloge v poročilu večine, obračal se proti nasprotnim govornikom, tožil je, da vsi predlogi manjšine padejo, a da tisti obveljajo, ki jih večina in vlada predlagati

za invazije českega življa v nemške kraje. In rekel je končno: „Kar boste koli ukrenili, ostavili bomo vselej dvorano z naukom, da nam je le jednega treba, in da to jedno imamo, namreč slovo in vztrajnost.“

Konečno pa se še oglasi namestnik baron Kraus, zavrača namreč na vlado in reče mej drugim: Napade na vladu sem čul. Čul sem besede: silovitost, silno počehavanje nemških mest, pospeševanje narodnih aspiracij in druge. Silovitosti ne more v Avstriji nobena vlada vzeti v svoj program, nego le sporazumno in mirno občevanje narodov. „V državi, kakersna je Avstrija, kjer prebiva drug poleg drugega toliko narodov, se kodifikovano stabilizovanje narodne hegemonije misliti ne da.“ Samo spoštovanje enakopravnosti more dajati mir, in za to je skrbeti vladi, vsem možem, katerih beseda v javnem življenju kaj velja. Ločiti se, to se mi ne zdi prava pot. Svarim tudi pred njo, kajti to bi opozorilo tiste, katerim je od srca do tega, da starodavno poslopje države nobene kvare ne trpi. Zavrnilši posamezne govornike na levi, priporočal je namestnik, naj zbornica odobri predlog večine.

Po govoru poslanca Faček-a, poročevalca večine, se je tudi to zgodilo.

Predlog večine, da se je pri preuredbi okrajev ozirati na želje občin in ustrezati jim, pomislivši gospodarske, finančne in druge razmere — je obveljal s 141 glasovi desnice proti 66 levic.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja v 9. dan oktobra.)

(Konec.)

Poslanec dr. Mosché poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1883 in o proračunu istega zaklada za l. 1885, katera se oba odobrita.

Poslanec dr. Vošnjak poroča v imenu gospodarskega odseka o agrarnih razmerah in to o personalnem kreditu na kmetih in pravi:

Iz poročila deželnega odbora se vidi, da personalni kredit na kmetih še ni na Kranjskem tako razvit in urejen, kakor v mnogih drugih deželah.

LISTEK.

Nova izobraževalnica za učitelje in učiteljice.

Mnogo opazek se je že čitalo po časnikih o poslopju, katero je sezidala zadnje dve leti država za izobraževalno šolo, namenjeno učiteljem in učiteljicam kranjsko-slovenskim. Kar sedaj občinstva Ljubljanskega živi, ne ve se nihče spominjati, da bi bila država kot taka kako poslopje sezidala v prospeh pouka, niti ne za kak drug državnim uradom posvečeni namen. V Črnovicah, Celovci, Gradci itd. povsod drugod so se stavila poslopja, namenjena za državne učilnice ali državne urade, le Ljubljana ostala je v tej zadevi popolnem pozabljena, dasi so nje učni zavodi razen realke skoro vsi bili stisnjeni v sicer obširno, a za toliko mladine premalo licealno poslopje, katero ima razen toliko šol, tudi še licealno knjižnico, deželni muzej, v spodnjih prostorih pa, sit venia verbo, zbirke kranjskega historičnega društva pod svojo streho. Torej vse tesno, natlačeno, za pouk in vedo popolnem neprimerno. Z novo stavbo ustanovljeno je učiteljsko poslopje, katero

vsaj, dasi ne popolnem, vendar površno ustreza zahtevam, katere stavijo danes na poslopje za novo-dobno učilnico. Pa preidimo k popisu.

Poslopje stoji v Resljevi ulici, na levi strani, ako se gre od južnega kolodvora v mesto. Visoko je dve nadstropji, to je 16 metrov. Glavno fasado 48.5 metra dolgo, ima proti Resljevi cesti, razen te pa še dve postranski fasadi po 40.5 metra. Na dvorišču je telovadnica s prostorom za obleko, vse vkupe 200 m² metrov.

Fasade so izpeljane v renaissance-slogu, okna so 2.6 metra visoka, 1.3 metra široka, le sredi fasade v drugem nadstropju so okna dvoran za risanje in za glavne izpite 3.35 metra visoka in 1.65 metra široka.

Pritličje in podstavek (sockel) izgotovljen je deloma v ravnej, deloma v bosiranej rustiki, nadstropja so v obče lepo, dasi jednolično izpeljana, streha je z domačimi škrlji iz Zalega loga pokrita, na njej pa je več strelovodov po najnovejši sistemi. Južni oddelek poslopja, ki je deset metrov od ceste oddaljen, ogradi se bode z lepo železno ograjo na kamnjeni podstavi.

Uhod je po dveh razdeljenih, lepo okrašenih vestibulih. Na desno je uhod v moško pripravnico,

na levo v žensko, in ravno tako vodita dva posebna uhoda po kamnenih stopnjicah, k obema razdeljenima nadstropjema. Stopnjice so izvrstno razsvitljene in imajo okusno izdelan strop.

V moškem oddelku je devet učnih sob, katere zavzemajo po 62 do 68 m² metrov in so po 4.15 metrov visoke. V ženskem oddelku je najmanj učnih isto tako visokih sob. V pritličji sti dve stanovanji za šolske sluga in dvorana (!) za glasbo, ki meri 63 m² metrov.

V prvem nadstropju na cesto so po vrsti: knjižnica, soba za konference učiteljev, za zbirko učil in bralna soba. Zadaj proti dvorišču je pisarna vodje s predsobo in arhiv. Stranišča so na oglih poslopja in po dobro ventiliranih predprostorih od hodnikov ločena, prirejena pa tako, da se morejo prazniti tudi po pnevmatičnem sistemu.

V drugem nadstropju je dvorana za risanje in za izpite. Skozi okna teh dvoran je krasen razgled, da mu ga razen na Ljubljanskem gradu ni kmalu para.

Ti dve učilnici imati prostora 104 m² metre visoki sti 5.15 metrov. V drugem nadstropju je še kabinet za prirodopis, fizikaličen kabinet, delavna soba, laboratorij, skupna zoba za prirodoznanke študentov.

Tožbe se pa, izvzemši Gorenjsko, glasé od vseh strani, da kmetje v sili ne morejo dobivati posojil, ali le za neprimerno visoke obresti. Hranilne in posojilne zadruge so se še le v najnovejšem času začele ustanovljati, da si je dotični zakon že l. 1873 bil proglašen in so se na nemškem po Schulze-Deltschevem zavodu taki denarni zavodi že pred dvajsetimi leti na tisočih krajih blagodejno razvijali. Za kmete pa je še bolj ugaljal sistem Reffeninovih zadrug, po katerem se za vsako župnijo ustanovi posojilnica ter pristopajo vsi kmetje z neomenjeno zavezo. Tudi na slovenskem Štajerskem imamo že nekaj tacihih malih župnijskih denarnih zavodov, katere ustanoviti prav malo stane, koristi pa so velike. Kajti v omejenem krogu župnije pozna sosed sosedu in ker se vsak lahko prepriča o razpolaganju z uloženi denarji, ima zaupanje do zavoda in vlaga svoj denar, ne da bi se imel bati izgube. Nasprotno pa se le tistemu posojuje, kateri po svojih materialnih razmerah in osebnih lastnostih zasluži kredit.

Da se je na Kranjskem dozdaj še tako malo posojilnic ustanovilo in le z omejenim poroštvom, temu je krivo nekako nezaupanje v denarne zavode, ki niso izključivo hranilničnega značaja, potem premalo spoznanje organizacije takih društev, najbolj pa bojazen, da bi se ne dobile za poslovanje potrebne denarne ulege in bi posojilnica ne mogla zadostovati svojemu namenu.

Treba je torej pouka in treba se obračati do tistih faktorjev, kateri so pred vsem poklicani in zmožni, take koristne naprave užitvoriti in uspešno voditi, to jo župani in duhovenstvo. Ker je za ustanovitev treba nekaterih zakonitih formalnosti, dalje statuta in navoda k delovanju, nasvetuje deželni odbor, da se naj posebna okrožnica razpošilja županijam in častitim župnijskim uradom. Deželni odbor se bode v ta namen obrnil do „zveze slovenskih posojilnic v Celji“, katera bode gotovo rada ustrezala in izdala k okrožnici potrebne priloge.

„Zveza slovenskih posojilnic“ sploh za svoje koristno delovanje gledé personalnega kredita na kmetih zasluži vso hvalo in priznanje, katero ji je tudi že kmetijska enota izrekla, tej zvezi pripadajoče posojilnice so imele koncem prvega semestra letošnjega leta 165.000 gld. uplaćanih zadružnih deležev, blizo 900.000 gld. hranilnih ulog in 1.200.000 gld. izposojenega denarja in sicer največ v malih zneskih od 20 do 300 gld.

„Zveza slovenskih posojilnic“ obrača svojo skrb tudi v to, da takim posojilnicam, katere same nimajo dovolj fonda, preskrbuje potrebne svote zlasti v pričetku, ko še ni dovolj hranilničnih uklad. Notranje ministerstvo je sicer že pred več leti ukazalo hranilnicam, da naj iz svojih rezervnih zakladov dovoljujejo posojilnicam posojila z nizkimi obrestmi, pa hranilnice so za ta ukaz le malo marale. „Zveza slovenskih posojilnic“ se je torej obrnila do notranjega ministerstva ter ga prosila ponovitve omenjenega ukaza. Prosila je tudi pri vladi in državnem zboru, da se naj zakon o poštnih hranilnicah premeni tako, da bi smele svoj denar tudi pri posojilnicah nalagati. To se ne bo dalo lahko doseči, a zastran hranilnic bode ministerstvo gotovo rado ponovilo svoj ukaz.

dije, stanovanje vodje, obstoječe iz treh sob, kabineta in drugih prostorov, vkupe 185 □ metrov.

Za ventilacijo je izvršeno skrbljivo. Peči od ulitega železa obvarovane so s plaščem lepo izdelanih glinastih okvirov, v katere se privaja z dvorišča sveži zrak po dveh v učne sobe napeljanih ventilacijskih napravah.

Načrt za poslopje izdelal se je na Dunaji. Stavbeno nadzorstvo bilo je izročeno gosp. inženjerju Svitolu, drugi stavbeni nadzornik bil je c. kr. stavbeni pristav g. Böltz, kot vodja vse stavbe. Zidarsko delo izvršila sta res jako vrlo stavbeni mojster g. Filip Zupančič in inženjer in mestni odbornik g. Josip Tomek. Kamnoseška dela zgotovili so gg.: V. Čamernik, Ign. Tomanova udova in Lovro Vodnik. Tesarska dela gg.: Mat. Brenc in Lovro Treo. Mizarska dela gg.: Dogan, Krašovec, Regali, Plečnik, Tavčar, Novak in Widmayer. Ključarska dela, traverze in strelovode g. Albin Ahčin. Kleparska dela gosp. Korn. Pleskarska dela g. Adolf Eberl, ki je posebno lepo okrasil in slikal strop (Kassettendecke) izdelane iz navadnega lesa po g. Brencu. Steklarska dela imel je g. F. Kollman, lončarsko pa gg. Dreise in Jeločnik. Slikarsko delo je posebno umetno in okusno zvršil g. Učak. Notranjo

Gospodarski odsek tedaj nasvetuje:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deželnemu odboru se naroča, da v posebni okrožnici do občinskih in župnijskih uradov opozarja na koristno delovanje hranilnih in posojilnih zadrug in da okrožnici priloži navod k ustanovitvi, izgledna pravila in pouk za delovanje.

2. „Zvezi slovenskih posojilnic“ izreče kranjski deželni zbor svojo zahvalo in priznanje za njeno koristno delovanje.

3. Deželni odbor naj prosi sl. notranje ministerstvo, da ponovi gori omenjeni ukaz hranilnicam. Predlogi se vsi vzprejmo.

Poslanec Obreza poroča v imenu gospodarskega odseka o agrarnih razmerah na Kranjskem in sicer o obrokih za uplaćevanje davkov in o davkarskih eksekutorjih in nasvetuje: „Deželni zbor naj naroči deželnemu odboru, da ponavlja prošnjo do vlade, glede uplaćevalnega termina za davke in presnove institucije davkarskih eksekutorjev.“ Predlog se vzprejme.

Učitelju Vencu Sturmju poviša se pokojnina od 1. januarja 1885 na 680 gld.

Poslanec Dev poroča v imenu gospodarskega odseka o agrarnih razmerah na Kranjskem, o hipotekarnih dolgovih na kmetijskih posestvih in nasvetuje:

1. Deželnemu odboru se naroča, prositi vlado, da naj izvoli oziraje se na to, da se je postavni načrt o dednem nasledstvu na kmetih že predložil v ustavno obravnavanje, s tem zakonom tesno zvezane določbe o zastavni pravici in o izvršbi preustrojiti;

2. da se doseže in obrani davčna zmožnost kmetijskih posestnikov, naj bi slavna vlada

a) eksekutivno izterjevanje davčnih zastankov pri takih posestvih omejila na skrajno mero, ter eksekvirala z najmanjšimi stroški;

b) skrbela za to, da se po državnem zakonu določi skrajna meja, do katere se smejo zadolžiti kmetijska zemljišča;

c) po zakonu določila, da se kmetijska posetva pri eksekutivni prodaji ne smejo oddati pod polovico cenilne vrednosti, in da jih v tem slučaju smejo občine prevzeti za tisto ceno, za katero so bila prodana;

d) skrbela, da se preobložena zemljišča od hipotekarnih dolgov toliko razbremene, da bodo kmetje mogli shajati.

3. konečno se deželnemu odboru naroča, da poizveduje o organizaciji in delovanju že obstoječih deželnih hipotekarnih bank in prihodnjemu deželnemu zboru o tem poroča ter nasvetuje, ali in kako naj bi se ustanovila deželna hipotekarna banka za Kranjsko.

Vsi predlogi se vzprejmo.

Poslanec dr. Papež poroča v imenu upravnega odseka o §. 3 letnega poročila in nasvetuje, naj bi se vzela na znanje. Upravni odsek priporoča naj bi se zopet ustanovila nižja živinozdravniška šola v Ljubljani.

Poslanec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški se ne protivi temu predlogu. Tudi deželna zborna v Solnogradu in na Nižjem Avstrijskem sta izrazila jednako

opravo, klopi, table itd. izgotovila je firma Tönies. Vse poslopje razsvetljeno je s plinom.

Sploh se sme reči, da je novo poslopje sezidano izvršeno po načelih higijene, poleg tega pa je gotovo tudi lep kinč za mesto Ljubljansko. Kakor nas je veselilo, ko smo poslopje ogledovali v vseh prostorih, da je vse tako lepo urejeno, užalilo nas je, da so vsi napisi na posamičnih prostorih nemški. Brali smo le: „Zeichensaal, Musiksaal, Konferenzzimmer, I, II. itd. Jahrgang, Bibliothekszimmer, Direktionskanzlei“ itd., kakor bi se bilo zidalo to poslopje ne v sredini slovenske Kranjske, nego tam kje v nemški deželi, na Dunaji, v Gradcu ali v St. Pöltnu.

A vender smo uverjeni, da slovenskih naših sinov ne bodo motili nemški napisi na stenah in uhodih, in da ne bodo možje, kateri imajo dobivati v teh novih prostorih navod, kako poučevati sinove slovenskega naroda, nikdar pozabili, da so Slovenci, temveč da se nam bode na tem lepem zavodu vzgajal mnogobrojen naraščaj vrlih učiteljev in učiteljic in ravno tako vrlih rodoljubov in domorodkinj.

Upamo pa tudi, da še pride dan, ko se bodo morali umakniti tudi ti nemški napisi in bosti vnarnja oblika in vse notranja vsebina v popolnem soglasju. V to ime kličemo: Bog daj srečo! —a—

željo, a brez uspeha. Govornik pozdravlja predlog in misli, da bi se ta šola lahko ustanovila, posebno ker bi zadostoval samo jeden učitelj, in bi tako mesto lahko prevzel deželni živinozdravnik, če je slovenskega jezika zmožen? A malo je upanja, da bi prošnja na Dunaji prodrila. Poslanca dr. Poklukar in Lavrenčič podpirata predlog, ki se vsprejme

Prošnja Iške Vasi za podporo za most čez Iško, se izroči deželnemu odboru z naročilom, da dovoli 300 gld., ako se spozna, da je most neobhodno potreben. Občini Predoselj se dovoli 300 gld. za most čez Kokro, ko bode dovršen.

Prošnja cestnega odbora Veliko-Laškega za podporo se izroči deželnemu odboru s pooblastilom, da sme temu odboru izplaćati podpore 1000 gld. Dr. Samec misli, da ni treba to podpore, ker se je že dovolita podpora za Ribniški okraj. Poslanec Pakiž pa odgovarja, da sta to čisto posebni zadevi. Pri glasovanju se podpora dovoli in potem seja sklene.

Načrt tehniške izobrazbe v Rusiji.

Ruski državniki si vedno bolj prizadevajo poudigniti rusko obrtništvo, da bi v tem oziru Rusija ne bila zavisna od zapadne Evrope. Poslužila se je že raznih sredstev, da bi to dosegla. Določila je visoko carino tujim izdelkom, da bi domači mogli tekmovati s tujimi. Res se je poslednja leta povzdignila obrtnost zlasti industrija sladkorja tako, da je že skoro nezavisna od Evrope kar je mimo grede opomnjeno, tudi uzrok naše sladorne krize. V mnogih ozirih pa ima Rusija vse pogoje za obrtnost, surovine so ceneje, zato bodo s časom tudi marsikaj ceneje proizvajala, kakor katera koli država.

Za napredek obrtnosti treba dobrih tehniških in obrtnih šol. Vlada je tudi v tem oziru sklenila odpomoči raznim potrebam in naučno ministerstvo je izdelalo načrt obrtnega pouka za vso državo. Pri sestavi načrta se je ministerstvo oziralo posebno na sledeče pogoje: 1. Pouk mora ustrezati potrebam sedanjosti; 2. v njem se mora posebno ozirati na bodočnost teh, kateri bodo obiskovali obrtne šole in jih, kolikor je moč tako izobraziti, da bodo pozneje lahko prestopili od jedne obrtnije k drugej; 3. pri predavanju se ima posebno ozirati na to, kaj so se učenci že učili; 4. da šole ne bode predrage; 5. in pa da novi načrt ne bode razdiral že obstoječega.

Pri obrtnosti treba je delavcev, mojstrov, trgovsko izobraženih voditeljev, tehnikov in inženjerjev. Za izobraženje inženjerjev je v Rusiji že dovolj skrbnjeno, zato pa v tem novi učni načrt ni ničesar ukrenil.

Da napreduje obrtnost treba izobraženih delavcev. Da se pa ti dobe, hoče ministerstvo pomnožiti število ljudskih šol. Da bodo ljudske šole ustrezale svojemu namenu, se bodo po njih z ozirom na potrebe kraja poučevala tudi ročna dela, in v ta namen nekoliko preustrojila učiteljišča. Poleg teh šol se pa bodo še ustanovili dopolnilni kurzi, za obrtniške učence in delavce, kateri si bodo hoteli popolniti svoje znanje. V teh kursih se bode zlasti poučevalo znanosti, ki so potrebne za obrtništvo, jeden glavnih predmetov bode risanje,

Mojstri bodo pa morali razun začetne šole dovršiti kako mestno višjo štirirazredno šolo. V teh mestnih šolah se bodo poučevali razun navadnih šolskih predmetov tudi obrtni predmeti, pod vsem modelovanjem. Iz mestne šole bodo morali pripravljajoči se mostri prestopiti v dvorazredno obrtno šolo. Te obrtne šole bodo imele po tri oddelke: mehanični, kemični in stavbeni oddelek.

Ker ustanova tacihi učilišč zahteva precej stroškov, se je odločilo, da bode za pet mestnih višjih šol po jedno obrtno učilišče.

Tehniki kot bližnji pomočniki inženjerjev se bodo jemali iz inženjskih začetnikov in iz mojstrov, ki so v praksi pokazali posebne sposobnosti in marljivost.

Da se pa bode dobilo za industrijalna podjetja dovoljno število trgovsko izobraženih oseb, misli ministerstvo preorganizovati realke tako, da se bode v njih poučevala francoščina in nemščina. Sedmi dopolnilni razred se bode opustil, zato se bodo pa upeljali trije tečaji za trgovsko-obrtno izobraženje. V prvi tečaj se bodo vsprejemali dijaki, ki so dovršili 6. razred realke. V teh razredih se bode poučevalo: francoščino, nemščino, angleščino, blagovnanstvo, knjigovodstvo, trgovsko računstvo, korespondencijo, trgovski zemljopis, obrtno statistiko, obrtni

zakonik in politično ekonomijo. Izmej tehničnih znanstev se pa bodo učila: kemija, mehanika, tehnična fizika, začetna znanja graditeljstva in merstva, mehanična in kemična tehnologija, praktično risanje in dela v laboratoriji. Te šole z laboratoriji se bodo pridružile nekaterim realkam. Kakor se vidi iz števila predmetov, ki se bodo učili, bodo dijaki dovršili te tečaje, dobili zares obširna občna znanja tehnična in trgovska in bodo lahko mnogo koristili v državni tehnici in zasebni veliki obrtni.

Vprašati bi utegnil kdo, čemu smo priobčili ta članek o tehniški izobrazbi v Rusiji? Tacemu odgovorjamo: Samo zato, da se čitatelj lahko prepriča, da smo i v tej zadevi za „barbarično“ Rusijo zaostali.

Volilna pravica učiteljic.

Državno sodišče je v 14. dan t. m. razglasilo razsodbo o pritožbi treh učiteljic, da se jim je kratila volilna pravica v deželni zbor.

Razsodba se glasi: „Po odloku okrajnega glavarstva Novotičinskega, katero je reklamacijo učiteljic proti izbrisu iz izkaza deželnozbornskih volilcev občine Novotičinske nepovoljno rešilo, se ni nikako kratila politična, po ustavi priznana pravica pritožiteljic.“

Kot bistveni vzroki se navaja to-le: Pritožiteljice trdijo, da imajo po §. 13 deželnozbornskega in po §. 1. opomba 2, lit. f občinskega volilnega reda kot stalno nameščene učiteljice ravno tako kakor učitelji volilno pravico.

Državno sodišče pa ni tega mnenja. §. 1. občinskega volilnega reda sicer res ne dela nikakega razločka med spolom pri osebah, katerim na podlagi davkoplačevanja pristaja volilna pravica. A drugače je to pri tistih osebah, katere imajo vsled svoje osebne sposobnosti volilno pravico. Volilna pravica brez oziroma davek je samo neka izrednost, slučaj, ki se ne morejo raztezati. Proti raztezanju volilne pravice na učiteljice govori tudi to, da zakonodajstvo kot volilce samo osebe moškega spola priznava in v tem slučaju ne postopa enako z obema spoloma. Tako so osebe ženskega spola od pasivne volilne pravice popolnoma izključene in tudi aktivne volilne pravice se ne morejo ženske osobno, marveč le po zastopnikih posluževati. Ko se je občinski zakon snoval, še ni bilo nikakih učiteljic, tedaj zakonodajstvo niso mogli nameravati, zagotoviti jim volilne pravice. Pa tudi pri pregledu (reviziji) deželnozbornskega volilnega reda l. 1873, ko so učiteljice že službovale, se ni nič spremenilo, kar bi učiteljicam volilno pravico utemeljevalo.

Toraj se je pritožba kot zakonito neutemeljena odbila.

Ta razsodba dovolj jasno kaže, da učiteljice niso nikake politične volilne pravice. M.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. oktobra.

Nemci bodo v **českem** deželnem zboru stavili interpelacijo, na namestnika zakaj da so se nemški napisi na Radeckega spomeniku v Pragi izbrisali in napravili česki brez dovoljenja kompetentne oblasti, ko vendar ta spomenik ni lastnina dežele ampak države, tedaj ima državna uprava skrbeti za njegovo ohranjanje. — Predvčeraj je v deželnem zboru grof Clam-Martinic stavil predlog, da se v vseh srednjih šolah na Češkem, katere država popolnoma ali pa deloma vzdržuje, drugi deželni jezik kot obligaten predmet poučuje. Oproščeni bodo sami oni učenci, katerih starši odločno prosijo za oproščenje. Samo v onih srednjih šolah, katere občine same vzdržujejo, in v privatnih srednjih šolah imajo oni, ki je vzdržujejo pravico odločevati, ali bode drugi deželni jezik obligaten ali ne. Bog zna, kaj porečejo naši spravljalci temu predlogu, ko so se vendar z obema rokama branili, da bi se drugi deželni jezik uvel kot obligaten predmet na Ljubljanski realki. Naša vladno-slovenska stranka nam rada priporoča posnemati Čehe. Zato se mi sedaj obračamo do nje, da naj le pridno hodi po potu, katerega jej zmerni Staročehi in zmerni česki veleposelniki odkazujejo, in v prihodnjem zasedanju predlaga v deželnem zboru zaKranjsko zakon, podobne Kvičalinemu in zakon, da se bode tudi na nemških oddelkih Ljubljanske gimnazije, na Ljubljanski realki in Kočevski gimnaziji poučevala slovenščina kot obligaten predmet. Če tega ne stave, je vse njih sklicavanje na Čehe le nedostojno zavijanje.

Jutri bode končan **spodnjeavstrijski** deželni zbor. Najvažnejša stvar, ki jo ima še rešiti, je ustanova deželne hipotečne banke.

Železniški odsek gallškega deželnega zbora je sklenil znano resolucijo, ki se t. č. predloga Hausnerjevega, da bi se spremenil državnoželezniški statut, umakniti, ker se je vlada odločno izrekla proti vsaki prenovi železniškega statuta.

Slezijski deželni zbor je sklenil ustanoviti deželne blaznice.

Hrvatski sabor je včeraj volil delegate v ogerski državni zbor in gospodsko zbornico.

Adresa **ogerske** zmerne opozicije kaže na nerednosti pri volitvah in izraža željo, da bi se odpravile. Poudarja, da ni zadosti, da se le deloma reformuje uradniški stan, temveč je treba radikalne reforme, posebno povsod dobre kontrole, da se odpravi sedanja korupcija uradnikov. Potem se pa izraža želja, da bi se več storilo za blagostanje dežele, ker sicer ljudstvo ne bode moglo prenašati velikih davkov.

Spričevala **bosenske** gimnazije v Serajevu bodo veljala od sedaj tudi v državnem zboru zastopanih deželah.

Vnanje države.

Srbski minister notranjih zadev namerava obširno reorganizovati politične in policijske urade. Po njegovem načrtu bodo se v teh uradih nastavili tajniki in pristavi in vsakemu okrajnemu uradu bode pridejan po eden finančni uradnik, da bode pobiral davke.

V **Nemčiji** je volilno gibanje čim dalje živahnije. V torek ni bilo nič manj, kakor 26 volilnih shodov. Socijalisti posebno hudo delujejo, zato je pa vlada že razpustila več socijalističnih društev. Radi tega je med socijalnimi demokrati velika razdraženost. Da bi socijalisti ne mogli dobiti prostorov za volilne shode, so konservativci v nekaterih volilnih okrajih do 28. t. m. vzel vse večje prostore v najem. Skoro pri vsakem volilnem shodu se naposled konservativci in socijalisti stepó. In to se godi v Berlinu, ki je vendar središče prusko-nemški kulturi.

S **francosko-kitajskega** bojišča prihaja vest, da je 10. t. m. polkovnik Donnier po hudem boju zavzel višne, ki so nad trdnjavo Hu, kjer je utrjen kitajski ostrog s petero forti s kazematami. Drugi dan so Kitajci zopet poskusili boj, pa so jih francoski topovi hitro zapodili v beg. Francozi so izgubili 20 mrtvih, med njimi jednega častnika. Kitajcev je pa palo blizu 3000, med njimi glavni poveljnik.

Kakor se „Pol. Corr.“ piše iz Londona, misli Anglija, da sme zastran **Egipta** staviti nekatere pogoje, ker je veliko žrtvovala za varnost pota v Indijo skozi Sueški prekop. Stroške sudanske ekspedicije bode Anglija sama plačala, poleg tega bode Egipt tudi v prihodnje kuvala. S tem pa še ni rečeno, da bi se Anglija stalno usela v Egiptu, temveč bode samo v Wady-Halfi pustila malo garnizijo, katera bode predstavljala angleško varstvo. Da se bodo pa zboljšale egiptovske finance, bode se deloma ali pa popolnoma odpravila egiptovska vojska. S tem bi se na leto 400 000 funtov sterlingov prihranilo, s katerimi se bodo plačevale obresti za 8.000.000 funtov sterlingov, ki se morajo po proračunu Baringovem vzeti na posodo, da se doseže ravnotežje v egiptovskih financah. Za varnost se bode v Egiptu nastavilo 9000 policistov.

K **afriške** konferenci so povabljene razen že imenovanih vlasti tudi Rusija, Avstrija in Italija. V povabilu ni izrečno noben dan določen, a omenjeno je toliko, da se snide konferenca koncem tega ali začetkom prihodnjega meseca.

Domače stvari.

— (XIII. seja deželnega zbora kranjskega) trajala je danes od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne. Začetkom seje je bral deželni predsednik g. baron Winkler odgovor na interpelacijo g. Obreze in še štirih družih poslancev o znani naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta glede učnega jezika na mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih. Odgovor na interpelacijo je jako dolg, obsega 18 strani tesno pisanih in bral ga je g. deželni predsednik nad pol ure. Odgovor prične se tako rekoč „ab origine“ in celo pokojni oče slovenskega naroda dr. Bleiweis in vladika dr. Pogačar dobila sta poleg prošta dra. Jarca mesto v njem. Vsa krivda se zavrača od strani c. kr. deželnega šolskega sveta na c. kr. mestni šolski svet ali na mesto Ljubljansko, ki ni izročilo vrhovni šolski oblasti o pravem času potrebnih podatkov, koliko je za nemško ljudsko šolo godnih otrok v Ljubljani. Omenja se protesta mestnega zbora Ljubljanskega, naglašajo se, „da se je ta protest sklenil na podlagi vročih govorov, zaradi katerih so bili časniki, ki so te govore priobčili, po državnem pravdnistvu zaplenjeni“. Konec odgovora je „začnjen“ s polemiko proti našemu listu in proti „Slovanu“. Ta polemika slóve od besede do besede tako: „Pri vsem tem pa sta dva tukajšnjih časnikov, na katera se gospodje interpellantje sklicujejo, isti odlok v svojih predalih na prav nespreten ali pa zloben način svojim čitateljem raz-

lagala, ker ali resnice ne poznata, ali pa je poznati nečeta. Ni čuda, da se je s tem, kakor omenja tudi interpelacija, v Ljubljani in po deželi med ljudstvom vzbudila neka nejevolja in razdraženost, zlasti, ker se je jeden teh časnikov, ki se rad ponaša s tem, da je neodvisen in da ima narod za sabo, dragoceno blagotino, svobodo tiska, na zlo obrnivi in brezobzirno v nemar pustivši vsako dostojnost, celo drznal, zaznamovati ta odlok kot „najnovejši škandal“. Tak časnik sam sebe obsoja; a meni se zdi, da bi pošten narod slovenski bil vendar vreden boljše duševne hrane. Vlada stoji in bode vedno stala na zakonitem stališču. Naj stori vsak svojo dolžnost, vlada ne zaostane.“ Nekaterim gospodom poslancem, bilo jih je malo, se je ta odgovor tako izvrsten zdel, da so „dobro“ klicali. Načrt zakona o nadzorovanju hranilnice vzprejel se je v specialni debati; tudi v tretjem branji. Nemški poslanci so pri tej obravnavi bili odsotni, potem se pa zopet vrnil. Predlog dr. viteza Bleiweisa, da se upelje slovenski uradni jezik pri deželnih uradih, je povzročil jako živo debato. Proti je govoril Dežman in baron Apfaltrern, katera sta zopet napadala deželni odbor in deželnega glavarja. Za predlog so govorili g. dr. vitez Bleiweis, Murnik, Detela, posebno moško in odločno poslanec dr. Poklukar, ki je neosnovano napade barona Apfaltrerna-a izvrstno zavrnil. Baron Apfaltrern je trdil, da mnogo napačnega ve o poslovanju deželnih uradov, a neče govoriti, ker neče škoditi deželi. Dr. Poklukar pa mu je odvrnil, naj le vse pove, na kar je aristokratski gospod poslanec molčal. Predlog za slovensko uradovanje vsprejel se je potem z veliko večino. Mesto dr. pl. Schrey-a izvolili so si veliki posestniki namestnikom g. Dežmana v deželnem odboru barona Taufferer-ja. Za ogledovanje cestne stavbe Žir-Spodnji Logatec izvolili so se gg: Samec, Faber in Lavrenčič. Zadnja seja deželnega zbora je jutri in prične ob 9. uri. Zanimljiva bode debata o milosrdnicah.

— (Knez in škof Ljubljanski), mil. gospod dr. Jakob Missia, bil je te dni na Dunaji ter je v soboto, 11. dan t. m. za svojo novo službo Nj. Vel. čanstvu cesarju prisegel. — Kakor se čuje, dojde novi škof v Ljubljano v prihodnjem meseci.

— („Škrata“) izšla je 19. številka. Razen druge tvarine ima tri pesni Čivkoslava Lažana.

— (V Ptuji) prišel je 10. dan t. m. neki posestnik v pisarno c. kr. notarja Rodoschegg in zahteval, da se mu napiše ženitno pismo v slovenskem jeziku. A dali so mu odgovor: „Nix windisch!“ Kmet šel je potem v pisarno g. notarja Schönwetter-a, ki je rad ustregel opravičenej želji. Ne razumemo, zakaj kmetje sploh silijo k Rodoscheggu, ki neče slovenski znati in se brani za služka.

— (Iz Trsta) poroča nam prijatelj našega lista, da je ponoči od srede na četrtek v Zadru umrl prvi človek — za kolero! Bil je Lah, ki je z ladjo prišel z Italijanskega po kupčiji v glavno mesto Dalmatinsko. Kaj se bode sedaj zgodilo? Najbrže bodo naši vladni krogi ta slučaj kolere zamolčali — in ladjo v Trst poslali, da bodo tam mogla širiti strašansko pošast! Pozor — meročajni krogi! Prva smrt za kolero nas vse opozarja na nevarnost.

— (Mestni zbor Tržaški) sklenil je v seji v 15. dan t. m., da se ustanovi mesto komunalnega šolskega nadzornika. Vladni zastopnik objavil je protest proti temu sklepu in glasovanje proglasil kot neveljavno.

— (Neverjetno, a istinito.) „Agramer Zeitung“ so preteklo sredo konfiskovali, ker je priobčila addresso stranke prava, predno je bila v deželnem zboru proglašena. Ker se je kaj takega pripetilo oficijoznemu listu v Zagrebu, utegnemo še doživeti, da nam nekega lepega dne pobero naš najnovejši dnevnik ali pa celo preljudbo Lajbaherico.

— (V hrvatskem zboru) stavili so dr. A. Starčević in drugovi predlog, da se ne voli v ogerski državni zbor, temveč preko dotičnega predloga preide na dnevni red. Predlog stranke prava ni obveljal. Volitev se je vršila. Opozicija je ostavila zbornico.

— (V Zagrebu) začne v kratkem izhajati trikrat na teden nov list „Srbobran“. Urednik mu bode bivši profesor Jovanović. List bode zastopal v prvi vrsti srbske interese.

— (Sadjarsko društvo v Mariboru) izvolilo je sledeči odbor: G. Fr. Robič, načelnik; F. Ferk, namestnik; Fontana, blagajnik; N e-

rat, tajnik; H. Kalman, Kec, Reich (Št. Lennart), F. Windisch (Sl. Bistrica), F. Praprotnik (Puščava), J. Slekovec (Jarenina), odborniki.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 16. oktobra. Papež podaril je za ponesrečene v Kataniji 10.000 frankov. — Včeraj jih je po vsej Italiji 176 za kolero zbolelo. V Napolji 81 zbolelih, 35 izmed njih umrlo.

Kaira 17. oktobra. Nubar-paša naznanil je glavnemu konzulu, da se je zopet pričelo izplačevanje pri blagajnici za državni dolg.

London 17. oktobra. „Times“ imajo poročilo iz Fu-Čeva z dne 16. t. m.: Pri Tam-sui bila je nova bitka. 3000 Kitajcev ubitih, izgube Francozov neznatne.

Liverpool 16. oktobra. Ko je včeraj zvečer iz Filadelfije priplul parobrod „Lord Clive“, je redarstvo prijelo potnika, rodem Ogra, ki je imel poldrugi funt dinamita mej svojo prtljago.

Razne vesti.

(Nov planet.) Marljivi zvezdogled, pristav Dunajske zvezdarne, g. dr. J. Palisa je 14. t. m. zopet zagledal novo premičnico 13. do 14. velikosti, 244. zvezdo asteroidne vrste. Od vseh 9 letos najdenih planetov jih je dr. Palisa sam 6 zasledil.

(Nihilisti pred sodnijo.) 10 t. m. se je v Petrogradu zaključila pravda proti 14 radi veleizdaje zatoženim nihilistom. Konečna obravnava se je vršila tajno v dvorani Petrogradskega sodnijskega dvora in sicer pred izrednim vojaškim sodstvom, kateremu je predsedoval eden generalleutenant. Pravda je trajala osem dni in se je končala z obsodbo na smrt. Na vislice so obsojeni: polkovnik Aschenbrenner, štirje častniki in topničar Puhonov, potem dve nihilistovki: Vera Figner, omožena Filipova, in Wolkenstein. Drugih šest zatožencev, med njimi tri popovske sinove in gospo Čemodanovo, so obsodili na večletno težko ječo. — Ker se je zadnji dan pravda obravnavala v tajni seji, je bilo navzočih v sodnijski dvorani le devet oseb, med temi višja uradnika ministra notranjih zadev: generalleutenant Orševski in tajni svetnik Durnov. Zatoženci so bili vedno mirni in so govorili prav izborno in jako uljudno. Tako so zmirno in dosledno nagovarjali predsednika sodišča z besedami „Vaša ekscelencija.“ Glavni zatoženci so: Gospa Figner, katera se je udeležila od leta 1878 dalje vseh nihilističnih zarot, kakor tudi napada na ranjkega carja Aleksandra II., ki je pri tem groznem zločinu končal svoje blago življenje. Ta gospa je zanesle tudi s svojim pokroviteljstvom nihilizem med vojaštvo. Po izvršenem umoru ranjkega carja se je v družbi z obsojenim nihilistom Lukanovom in s Perovsko dije časa mudila v Petrogradu. Nadalje je dokazano, da ja ta gospa največ pripomogla k osnovanju terorističnih krogov pri raznih polkih, posebej pri 16. grenadirskem in pri caričinem polku. Ti krogi so bili v organizirani zvezi med seboj in so delovali pod nadzorstvom polkovnika Aschenbrennerja, in sicer tačas, ko je bil ta še v aktivni službi. Ta zatoženec se odlikuje po izredni nadarjenosti. Gospa Fignerova je izredna lepota in še le 27 let stara. Gospa Čemodanova ima pravi tipus nihilistovke, pomagala si je s tuji pismi in delovala v tajni tiskarni. Njen slavni zagovornik Spasovič jo je jako navdušeno zagovarjal in njegov izborni govor je vzbujal pri sodišči občno pozornost. Kakor se govori, bo znabiti car smrtno sodbo sodnijskega dvora polajšal in spremenil v kazen težke ječe, ker radi svoje dobrosrčnosti in milobe smrtne obsodbe jako nerad in z veliko nevoljo potrdi in podpiše.

(Velociped v poštni službi.) Angleške poštne oblasti so pred kratkim precejšnje število trikolesnih velocipedov za prevažanje poštne prtljage in raznih pisem uvele v poštno službo. Ti se razlikujejo od navadnih velocipedov po svetlorudečji barvi in po napisu „Paketpost“. Taki trikolesni urni vozički vrlo dobro služijo v London-skih predmestjih nabiranju in izročevanju raznih poštne zveskov, pisem, časopisov itd., prihranijo poštne slugo mnogo časa in truda ter dovajajo strankam neverjetno hitro vse poštne pošiljke.

(Cesar v morje pal.) Don Pedro, cesar Braziljski, je 13. t. m. v Rio de Janeiro, ko je hotel na parnik, da se pelje na sprehod, pal v morje, iz katerega sta ga rešila nadzornik morskega arse-nala in strojevodja.

(Jadranske stave po oceanu.) Minoli teden se je v Novem Jorku naredilo preobilo in neizmerno velikih stav na izid brzega jadrnanja mej parnikoma „Oregon“ in „Amerika“. Oba par-nika sta predzadnjo sredo odplula. Jednake vožnje za stavo so se prejšnje čase navadno končale z — razpokom kotlov.

Tuji:

dne 16. oktobra.

Pri **Malič:** Friedl, Wetzl, Dessau z Dunaja. — Dach iz Londona. — Polak iz Gradca. — Hochauer, Hof-er z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru:** Böhm iz Hamburga. — Peter iz Zavrha.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebe	Mo-krina v mm.
16. okt.	7. jutraj	743.54 mm.	+ 0.2° C	brezv.	megla	
	2. pop.	740.43 mm.	+ 13.2° C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	741.60 mm.	+ 6.8° C	sl. vzh.	jas.	
Srednja temperatura + 6.7°, za 4-8° pod normalom.						

Dunajska borza

dne 17. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	90	kr.
Srebrna renta	82	—	—
Zlata renta	103	05	—
5% marena renta	95	75	—
Akije narodne banke	860	—	—
Kreditne akije	286	—	—
London	122	—	—
Srebro	—	—	—
Napol.	—	68 1/2	—
U. kr. cekini	—	78	—
Nemške marke	59	80	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	172	50
4% avstr. zlata renta davka prosta	—	103	10
Ogrska zlata renta 6%	—	123	05
— 4%	—	93	15
— papirna renta 5%	—	88	75
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	—	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	121	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	109	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	177	50
Rudolfove srečke	10	18	50
Akije anglo-avstr. banke	120	104	—
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	214	—

Veliko, novo, še ne kurjeno

štedilno ognjišče

(Sparherd) z vodnim kotlom in pečo sapnico in kar še zraven pripada, se prodaja.

Več se izve pri hišniku v hiši c. kr. notarja dra. Jarneja Zupanca. (612-3)

Na pljučah in za sušico bolehačim

se zastoj pove neko prav izvrstno zdravilno sredstvo. — Na vprašanja odgovarja radovoljno

THEODOR RÖSSNER, Leipzig, Reichsstr. 3. (662-1)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, okolu 10. oktobra.

Parnik „East Anglia“, — — — 25. —

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (611-13)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano

d^o Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

15. oktobra: Fran Pečnik, delavec, 29 let, Ulce na grad št. 12,

za jetiko.

16. oktobra: Reza Plahnik, delavka, 38 let, Stari trg št. 11, za

jetiko. — Jera Breškvar, delavka, 71 let, Trnovske ulice št. 13, za oslab-

ljenjem v starosti.

V deželni bolnici:

13. oktobra: Marija Janše, delavka, 42 let, za rakom v želodci.

— Marija Jelenec, gostilja, 68 let, za pljučnim edemom.

14. oktobra: Alojzij Rogel, delavec, 24 let, za edemom v možga-

nih. — Andrej Rajc, gostja, 54 let, za kroničnim katarom v črevesu. —

Jera Miš, delavka, 30 let, za jetiko.

Naznanilo in priporočilo.

Zahvaljujem se slav. občinstvu, posebno prečistim gospodom duhovni-kom, za dosedanje obilno obiskovanje v moji dosedanji brivnici, ter naznanjam, da z današnjim dnem preselim svoj

frizerski salon in brivnico

v prostore, kjer je bil do sedaj „Dunajski Bazar“, poleg gospoda Kollmana velike trgovine

na Mestnem trgu št. 14.

Zagotavljam, da bodem svojim gg. obiskovalcem in slav. občinstvu i nadalje postregel po najboljših močeh, naznanjam, da prevzamem naročila za brljenje in friziranje v svoji delavnici, kakor tudi doma, ako se čas določi, na mesec, po najnižji ceni. — Imam tudi veliko zalogo raznih lasničarskih stvari, kakor lasulje (baroke), kite itd. Za pustni čas pa pripravim tudi penarejene brade v raznih barvah. — Posodim tudi na deželo za gledališke predstave razna lasničarska dela, kakor brade, lasulje itd. — Za mnogobrojni obisk in naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

MIJO NEŽIČ,
frizer, Mestni trg št. 14.

Velik pes,

sliv in bel, ki ima na vratniku ime: Rudesch,

se je zgubil.

Kdor ga pripelje v Ljubljansko živinozdrav-nišnico, dobi primerno nagrado. (653-1)

Več novih

harmonijev in jedne orglje

proda se po prav nizkej ceni ali pa izposodi. Plača se tudi lahko na obroke.

(647-2) **Janez Sodnikar,**
v Ljubljani, Vila Mally, pod Golovcem h. št. 8.

Uradnik,

ki je zmožen knjigovodstva, nemškega in slovenskega je-zika v govoru in pisavi, vsprejme se pri glavnem za-stopu „AZIENDE“ v Ljubljani, v Slonovih uli-cah št. 52. (651)

Dotične prošnje naj se uložijo pri omenjenem zastopu.

V ponedeljek dne 20. oktobra
ob 9. uri dopoldne

se bode (648)

pri baron Codelli-jevi graščini

na Spodnjih Poljanah

dala kosoma na šest let

košnja v najem.

C. k. privilegij za izboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax,

v Ljubljani, Hôtel Evropa.

Zaloga vsakovrstnih

šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (113-86)

6letna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

Umetne (32-78)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

V AMERIKO

pride najceneje, kdor se obrne na

ARNOLDA REIFA, DUNAJ, I., PESTALOZZIGASSE 1,

najstarejša trdnja te vrste. (623-3)

Natančneje izpovedbe in prospekti zastoj.